

Samvirken mellem en hel Række forskellige Selvvirksomheder fra Børnenes Side: Tegning, Modellering, Klipping, og hvad der nu kan gøres.

Jeg mener, at hvis en Undervisning er af den Art, som jeg her har skildret, kan den erfarne Skolemand øjeblikkelig se, at dette ikke er noget særlig godt, noget andet er, at det maaske er taaleligt. Derfor maa jeg paa det bestemteste bestride, at den højtærede Minister har Ret overfor mig i den Paastand, at man ikke ved et Snarbesøg er i Stand til at dømme om en Undervisningsmetode, det kan man udmærket godt. Men naturligvis, derfor kunde jeg godt have taget fejl, derfor kunde jeg godt have Uret i de to Eksempler, jeg specielt anførte, det skal jeg indrømme. Den højtærede Minister sagde, at jeg havde i særlig høj Grad været uheldig med det Eksempel, jeg har anført angaaende Undervisning i Anatomi; thi, sagde Ministeren, den paa-gældende Lærer havde netop været 10 Aar i Udlandet, har fungeret som Anatom og er særlig fremragende paa det Omraade. Ja, hvis jeg havde sagt noget om, at den Lærer ikke kan sin Videnskab, at han er en daarlig Anatom, eller jeg havde bestridt, at han havde været i Udlandet, maatte jeg kapitulere overfor den højtærede Minister, men noget saadant har jeg jo ikke talt et eneste Ord om.

Jeg har skildret hans Undervisningsform, hans Metode, men om den har Ministeren intet udtalt. Ja, den højtærede Minister sagde til Forsvar for denne Lærer, at det var slet ikke en normal Time, han gav, men det var en Del af en Gymnastiktime, i hvilken Læreren skulde beskæftige disse Elever, og deri saa Ministeren en Undskyldning. Deri ser jeg den allerstørste Anklage, der overhovedet kan rettes mod den Lærer. Naar en Lærer faar en Time foræret, som jeg vil udtrykke mig, saa at han ikke behøver at tage noget Hensyn til, om Eleverne kommer et Stykke af det Pensum igennem, som de skal igennem i Løbet af deres Uddannelsesetid, er der mere end nogen Sinde Lejlighed for Læreren til at sige til disse Mennesker: Nu skal jeg rigtig vise jer, hvorledes I skal bære jer ad med at undersøge en Ting fra første Haand.

Derfor gentager jeg, at det, som skete i den Time, var forkert efter min Opfattelse; og jeg skal sige til den højtærede Minister, hvorledes jeg mener Læreren skulde være gaaet frem; saa kan jo Ministeren udtale sig derom. Den Lærer skulde have sagt til sine Elever: Her, mine Herrer,

er et Skelet af et Menneske. Foruden dette Skelet har De deres eget Legeme. Nu vil vi gøre Baglemmernes Skelet til Genstand for Undersøgelse, kom nu herhen, staa omkring dette Skelet, se paa det og forklar mig, hvad De kan se. Er det dog ikke urimeligt, at en Lærer fortæller voksne Mennesker, at det Ben der er Bækkenet, som om de ikke alle vidste det. Nej, hvad han skal gøre, er dette: han skal sørge for, at de først dokumenterer, hvad de ved, og dernæst lede dem til at iagttage noget mere, som de ikke ved. Han skal benytte den særlig gunstige Lejlighed til at vise dem, hvad der kan ses paa et Skelet med Hensyn til Baglemmernes Bygning, og hvad der kan føles paa deres eget Legeme ved deres Hofteben, og hvad de i øvrigt er i Stand til ved at føle at erkende af deres eget Legeme. Det skal han gøre af to Grunde, for det første for at drive en Førstehaandsundersøgelse, hvor der er en Chance derfor, men for det andet i dette særlige Tilfælde, fordi enhver Undervisning om Menneskets Legeme er forfejlet, naar den ikke projiceres paa Personen selv, naar denne ikke faar en uvilkaarlig Følelse af: Det er mit Legeme, jeg lærer om. Derfor vil jeg hævde, at jeg har fuldt ud pædagogisk Føje til at kritisere denne Time, og jeg har ganske særlig pædagogisk Føje til at kritisere den, fordi det var en tilfældig Time.

Men saa siger den højtærede Minister, at den vedkommende Lærer havde været 10 Aar i Udlandet, og saa maatte han særlig egne sig til at være en Forpost og en Spejder. Det er jo noget, Erfaringen fra denne Time direkte modsiger. Det kan godt være, at Ministeren har Ret i, at vedkommende har gjort udmærkede Iagttagelser paa andre Omraader — det tør jeg ikke bestride —, men det, jeg har udtalt mig om, er hans metodiske Dygtighed. Og jeg vil sige, at hvis en Mand har været 10 Aar i England og saa kommer hjem uden i England, hvor man kan se glimrende Undervisning, at have set, hvorledes man rigtig skal behandle Baglemmernes Skelet, tror jeg ikke, at han særlig egner sig til at være Spejder.

Saa har vi til sidst det andet Eksempel med Undervisning i Fysik, om hvilken den højtærede Minister ogsaa mener, at min Kritik er ubillig, men jeg maa gøre Ministeren opmærksom paa, at jeg ikke har sagt, at den paagældende Lærer ikke forstod sine Sager, at han ikke var sagligt inde i sit Emne. Det, jeg sagde, var noget andet. Det staar i Rigsdagstidende Sp. 281, og jeg